

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Sprawiedliwości,

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania,**
- 2) przyznaje radcy prawnemu M. J. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...] kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych podwyższoną o należny podatek VAT z tytułu udzielenia powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu,**
- 3) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1800,- (jeden tysiąc osiemset) złotych z tytułu zwrotu części kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda M. T. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 listopada 2012 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko Skarbowi Państwa Ministrowi Sprawiedliwości Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego oraz Prezesowi Sądu Apelacyjnego w [...] o zapłatę odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnych z prawem wskazanych w pozwie orzeczeń sądowych. Oddalenie powództwa i apelacji powoda było spowodowane nie uznaniem odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę poniesioną, jak twierdził powód bezpodstawnym rozwiązaniem z nim umów dzierżawy nieruchomości rolnych przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (następnie A. [...]). Roszczenia powoda przeciwko Agencji były wcześniej oddalone przez Sąd Apelacyjny w [...] oraz oddalona skarga kasacyjna powoda przez Sąd Najwyższy. Jak uzasadnił Sąd Apelacyjny w tych okolicznościach nie było podstaw prawnych do kwestionowania rozstrzygnięcia sądowego, także co do stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424^{1a} k.p.c.).

W skardze kasacyjnej ustanowiony dla powoda pełnomocnik z urzędu zarzucił Sądowi drugiej instancji naruszenie zaskarżonym w całości wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 703 k.c. oraz art. 77 ust. 1 Konstytucji oraz przepisów postępowania, tj. w szczególności art. 233, art. 322 i art. 424¹ k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości lub w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uczynienie tego wobec orzeczenia Sądu pierwszej instancji, a także zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi Skarb Państwa Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o nie przyjmowanie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący, bez powołania się na stosowne przepisy wskazał we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, że jest ona oczywiście uzasadniona oraz, że w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne dotyczące rozumienia art. 703 k.c., w szczególności usunięcia wątpliwości związanych z rozumieniem sformułowania (nazwanego w skardze „zapisem”): „dopuszczenie się zwłoki z zapłatą czynszu co najmniej za dwa pełne okresy płatności”. Drugie zagadnienie prawne związane jest z rozumieniem art. 322 k.p.c. (określonego wielokrotnie w uzasadnieniu skargi jako przepis k.c.) odnośnie do tego, kiedy sąd powinien zastosować art. 322 k.p.c., wobec niemożności ustalenia dokładnej wartości szkody i jakie dowody pośrednie dotyczące szkody powinny być brane pod uwagę.

W art. 398⁹ § 1 k.p.c. są wskazane cztery przesłanki, na które może się powołać skarżący wnosząc skargę kasacyjną, od wystąpienia których zależy możliwość przyjęcia skargi do rozpoznania. Są to: występowanie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujące rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważność postępowania lub oczywiste uzasadnienie skargi. Niestety, skarżący nie wykazał, aby którakolwiek z tych przesłanek została spełniona, mimo że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w doktrynie jest od dawna utrwalone stanowisko co do okoliczności wymaganych do wykazania, aby przekonać o potrzebie rozpoznania skargi. Jak trafnie podnosi pozwany w odpowiedzi na skargę, przywołując stosowne orzecznictwo Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi, na którą powołuje się skarżący powinna być widoczna bez potrzeby przeprowadzania szczegółowych analiz prawnych. Tego w sprawie nie ma, a skarżący nie przeprowadza w tym względzie żadnego wywodu prawnego, nie zauważając przy tym, że sprawa, która stała się przyczyną niniejszego powództwa została zakończona prawomocnie, a następnie oddalona została skarga kasacyjna wyrokiem Sądu Najwyższego o sygn. I CSK 123/10. Przeprowadzona kontrola w toku kolejnego rozpoznawania sprawy przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy nie daje żadnego powodu do twierdzenia o pozbawieniu powoda prawa do obrony swoich praw. W niniejszej sprawie nie było również podstaw prawnych do ponownego prowadzenia postępowania dowodowego i skarżący nie wykazał

w żaden sposób, aby strona prawna wyglądała inaczej. Tak więc nie można uznać za wykazane spełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podobnie się sprawa przedstawia z zagadnieniem prawnym, które skarżący równolegle tłumaczy potrzebą interpretacji przepisów niewystarczająco jasnych. Może więc wchodzić w rachubę albo potrzeba rozważenia zagadnienia prawnego, albo potrzeba interpretacji wskazanych przepisów. Pełnomocnik powoda nie wskazał, na co się decyduje i nie przeprowadził w tym względzie profesjonalnego wyводу, z którego wynikałaby konieczność analizowania treści wskazanych przepisów prawa materialnego i procesowego. Przepisy te były przedmiotem oceny przez orzecznictwo i doktrynę, do których należało się odnieść, jak też wykazać, jakie znaczenie miałyby mieć analiza art. 703 k.c., który to przepis był już rozważony na tle niniejszej sprawy w powołanej sprawie zakończonej ostatecznie wyrokiem Sądu Najwyższego. Z tego widać jednoznacznie, że nie zostały spełnione przesłanki ani z art. 398⁹ § 1 pkt 1, ani pkt 2 tego przepisu k.p.c.

Próby skarżącego, aby wniesienie niniejszej skargi kasacyjnej miało wywołać rozpoznanie sprawy niejako w trzeciej instancji muszą być skazane na niepowodzenie, gdyż nie taka jest funkcja postępowania kasacyjnego, mającego charakter nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Wobec tego należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz na podstawie § 15 i 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.